

EKSPERTINIS MEDŽIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS

2022 04 05

Objektas:

Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 4219 Šilutė-Rūgaliai-Poviliai nuo 0,000 iki 1,560 km (Aukštumalės g.) planuojamo tako įrengimo pusėje augantys gatvės želdiniai.

Laikas:

Želdinių būklės ekspertizė atlikta 2022 m. balandžio mėn. Įvertinta 19 medžių.

Metodika:

Vertinimas atliktas vadovaujantis šiais dokumentais:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMAS (Nr. XIV-199);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO TVARKOS

APRAŠAS (LR Aplinkos ministro 2021 09 16 D. įsakymo Nr. D1-540 redakcija)

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖS

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5);

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE

MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMI SAUGOTINIEMS (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija).

Medžių būklė įvertinta 4 balais, vadovaujantis inventorizacijos metodikos ir atkuriamosios vertės įkainiuose nurodytais aprašymais: Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo (atnaujinta redakcija Nr. [D1-183](#), 2020-04-01).

Būklė: 1 – gera, 2- patenkinama, 3- nepatenkinama, 4 – bloga.

Vertinimą atliko nepriklausoma želdinių būklės ekspertė Lina Straigyte

Rezultatai

Projektuojamo kelio ruože dešinėje pusėje (šiaurinėje dalyje) auga 19 saugomų medžių: 10 paprastųjų liepų, 4 paprastieji klevai ir 5 paprastieji uosiai.

Įvertinus būklę rasta: 1 - geros, 3 – patenkinamos, 10 – nepatenkinamos ir 5 – blogos būklės medžiai.

Blogos būklės medžiai jau pavojingi eismui, nepatenkinamos būklės medžiai turi dideles dreves, žaizdas, būklės jokiais priemonėmis negalima pagerinti. Net 15 medžių būklė yra neaperspektyvi ir remonto metu taps dar pavojingesnė.

Saugomų medžių inventorizacijos lentelė

Nr.	Rūšis	H, m	D, cm	Būklė, balas	Aprašymas
1	Liepa paprastoji	20	82	1	Auga <u>el. tinklų apsaugos zonoje</u> .
2	Liepa paprastoji	18	76	4	Drevė pamate 30x50 cm, negili, stambios genėjimo žaizdos 5 m h, gausu sausų šakų.
3	Liepa paprastoji	18	77	3	Trūkio randai užtraukti, stambios genėjimo žaizdos, puviniai, drevės 4 m h. Lajoje yra lūžusių, sausų šakų.
4	Liepa paprastoji	18	79	4	Drevė iki 1 iki 1,5 m h, puvinys > 40%, lajoje stambios genėjimo žaizdos, drevės jose.
5	Liepa paprastoji	18	76	3	Lajoje stambios genėjimo žaizdos, drevelės.
6	Liepa paprastoji	15	78	2	Stambios genėjimo žaizdos, drevelės. 4-kamienai 3 m h, jungtis tvirta.
7	Liepa paprastoji	15	63	3	Drevės gen. vietose, puviniai, yra lūžusių, sausų šakų.
8	Liepa paprastoji	15	73	3	Bežievė žaizda iki 50 cm h, yra lūžusių, sausų šakų.
9	Liepa paprastoji	14	62	3	Genėjimo žaizdos, drevės 3-5 m h.
10	Liepa paprastoji	19	97	4	Drevė pamate 40 cm h, c.puvinys, drevės genėjimo žaizdose.
11	Klevas paprastasis	17	79	2	Bežievės žaizdelės pamate, lajoje genėjimo žaizdos, yra sausų šakų. 4-kamienis 3 m aukštyje, jungtis tvirta.
12	Klevas paprastasis	17	82	3	Drevė 50 cm h, negili, c.puvinys, lajoje genėjimo žaizdos, yra sausų šakų.
13	Klevas paprastasis	17	80	4	Lajoje gausu žaizdų, drevių, c.puvinys 50 cm h, skeletinės šakos su žaizdomis. Puviniai drevėse > 40 %.
14	Klevas paprastasis	17	88	3	Žaizda 30 cm h, yra sausų šakų, genėjimo žaizdos, lajoje kelios skeletinės šakos su puvinium.
15	Uosis paprastasis	16	74	3	Drevė pamate, c.puvinys, genėjimo žaizdos.
16	Uosis paprastasis	13	54	4	Šaknų puvinys, pamate žievė atšokusi, defoliacija stipri. Pavojingas.
17	Uosis paprastasis	12	47	2	Genėjimo žaizdos, užtrauktos.
18	Uosis paprastasis	13	49	3	Bežievė žaizda pamate, gausu lūžusių, sausų šakų, vid. defoliacija.
19	Uosis paprastasis	13	59	3	Žaizda pamate 50x10 cm, yra sausų šakų. Auga <u>el. tinklų apsaugos zonoje</u> .

Apibendrinimas

1. Iš 19 kirtimui pažymėtų medžių, visi jie yra saugotini.
2. Želdinių fizinės ir fiziologinės būklės vertinimas:
 - Geros būklės medžių yra 1 vnt., patenkinamos – 3 vnt. Estetiniu ir ekologiniu požiūriu jie yra perspektyvūs. Šių želdinių iškirtimo atveju turi būti kompensuojama atkuriamoji vertė, išskyrus Nr. 1, kuris auga el.tinklų apsaugos zonoje.
 - Nepatenkinamos būklės medžių yra 10 vnt. Šie medžiai per daug pažeisti, jų būklės pagerinti negalima.
 - Blogos būklės medžių yra 5. Šie medžiai pavojingi, šalinami neatlygintinai.
3. Želdinių poveikio aplinkai vertinimas:
 - Iškertamose dalyse pablogės apsauga nuo vėjo.
 - Po kirtimų triukšmo apsauga tik nežymiai pakis, nes esamas per siauras želdinių ruožas nesulaiko triukšmo. Apatinė kamienų dalis nesulaiko automobilio dujų, dėl to pėstiesiems, gyventojams nepakis sąlygos. Dulkių sumažės, nes vietoje esamos žvyruotos šalikelės, bus įrengti takai.
 - Dirvos erozijos problemų šiame ruože nėra. Dabartinėje aplinkoje nėra ir temperatūros perkaitimo ruožų, nes greta kelio lieka platus vejų ruožas, o pietinėje kelio pusėje lieka medžių eilė, saulėta dieną sudaranti šešėlį.
 - Biologinės įvairovės išsaugojimas šiame gatvės želdinių ruože neaktualus. Paliekamas platus žalios vejų ruožas virš komunikacinių trasų išsaugos esamą biologinę aplinką.
4. Dendrologiniu ir estetiniu požiūriu pati vertingiausia yra Nr.1 liepa, nes ji sveikiausia ir perspektyvi, bet ji auga el. tinklų apsaugos zonoje. Uosiai dėl defoliacijos, šaknų ligų nebekelia nei estetinio grožio, nei saugumo.
5. Rekomenduojama ateityje greta įrengto tako, toliau kelio esančioje žalioje zonoje įveisti neaukštas krūmų juostas, kurios atribotų sodų teritoriją nuo kelio ir atliktų apsauginių sodo želdinių funkciją.